

POSLECH

Carl Orff - Carmina Burana

? Co o této hudbě dokážete říct z "vědeckého" hlediska (stavba, struktura, instrumentace, dynamika, výraz, uplatnění, ...)

? Co o této hudbě dokážete říct z "asociačního" hlediska (hudba je .../jaká/, připomíná mi..., hodí se k..., ...)

? Dokážete definovat, jakými prostředky je tato hudba efektní?

O Fortuna,

velut luna
statu variabilis,
semper crescis
aut decrescis;
vita detestabilis
nunc obdurat
et tunc curat
ludo mentis aciem,
egestatem,
potestatem
dissolvit ut glaciem.

Sors immmanis
et inanis,
rota tu volubilis,
status malus,
vana salus
semper dissolubilis,
obumbrata
et velata
michi quoque niteris;
nunc per ludum
dorsum nudum
fero tui sceleris.

Sors salutis
et virtutis
michi nunc contraria,
est affectus
et defectus
semper in angaria.
Hac in hora
sine mora
corde pulsam tangite;
quod per sortem
sternit fortem,
mecum omnes plangite !

Ó štěstěno,

jsi jako měsíc,
jsi proměnlivá,
někdy rosteš,
jindy ubýváš;
nenáviděný živote
nejprve soužíš,

pak chlácholíš
jako fantazie . . . ;
majetek,
moc
pak tají jako led.

Osude ohromný
i prázdny,
tvé kolo se točí,
jsi zlovolný,
zdraví je marnost
a vždy vadne do nicoty
stíny

a závoji
tím rovněž mne trápíš ;
v rámci hry
svá hola žádá
nesu tvé mčernosti.

Osud je proti mně
ve zdraví
i v chnosti,
povzbuzuje
i sklíčuje,
vždy však zotročuje.
Tak v této hodině
bez prodlení
přetne znející struny;
dokud osud
bude zabíjet hráče,
všichni se mnou plačte !

Fortune plango vulnera
stillantibus ocellis
quod sua michi munera
subtrahit rebelis.
Verum est, quod legitur,
fronte capillata,
sed plerumque sequitur
Occasio calvata.

In Fortune solio
sederam elatus,
prosperitatis vario
flore coronatus;
quicquid enim flori

felix et beatus,
nunc a summo corrupti
gloria privatus.

Fortune rota volvitur:
descendo minoratus;
alter in altum tollitur;
nimis exaltatus
rex sedet in vertice
caveat ruinam!
nam sub axe legimus
Hecubam reginam.

Naríkám pod ranami Štěstěny
s očičkama slzicima,
protože mně své dary
odebrala, bouřím se.
Je pravda, že volím
čelo vlasaté,
ale většinou následuji
Přiležitost plešatou.

Na trůnu Štěstěny
jsem seděl povýšený,
pestrými květy
úspěchu korunovaný;
Tehdy jsem zazářil
šťastný a blažený,
nyní jsem klel z
nejvyšší slávy k prostotě.

Kolo Štěstěny se točí,
přebývající padají,
jiný je vysoko vzdvižen.
Nad ostatní vyvýšen
sedí král na vršku -
ať vyvaruje se pádu !
Vždyť jsme se shromáždili pod
nebem
královny Hekabé *.

* *Hekabé - manželka trojského krále Priama. Vrahovi svého posledního syna vyškřábala oči. Při útku pomsty chivého davu proměněna bohy v ženu.*